

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Uppsetur:
P/f Sosialurin
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyritakstjóri:
Krisjan Dahl
Bláðfólk:
Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagný Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Barnaansing og »sparing«

HERFYRI samtykti Tórshavnar Býráð eitt álit um »Frítíðarvirkssemi fyri børn — barnaansing«. Í hesum áliti verður skotið upp, hvussu tørvurin á ansingarplássum skal nøktast í næstu framtíð. M.a. er ætlanin at royna sonevndar ótraditionellar loysnir, har tað rætt og slætt verður »vent upp og niður« uppá ta gongd, sum higartil hevur verið galdandi á barnaansingargækinum — eina gongd, har tað sambært landsins lógum hevur verið lagdur dentur á at skapa børnunum so góðar umstøður, ta tíðina tey eru uttanfyri heimidi — sum yvirhøvur gjørligt.

ÚTBYGGINGIN av okkara ansingarskipan hevur verið ein náttúrlig útviklingur, har bæði foreldur, starvsfólk, politikarar og onnur við hava tjakast um, hvat nú var besta loysnin fyri børninum. Og út frá hesum: hvat hevur verið best fyri børninum, hevur so verið arbeitt og virkað.

NÚ er so eitt heilt nýtt moment komið inn í barnaansingina og tað er loyniorðið »sparing«. Í nýggja álitinum, sum ein stórir meiriluti í býráðnum samtykt, verður sagt, »at uppgávan hjá tí almenna er í roynd og veru at hava eftirlit við, at verða børn latin øðrum í forsvor, so fer henda ansing fram á tryggan hátt, samstundis sum tað verður gjørt so kostnaðarlítið sum tilber«.

TAKA vit so galdandi lóggávu um barnaansing, so síggja vit, at lógin sigur, at tað fyrst og fremst er tørvurin hjá børnunum, ið skal tryggast og einki stendur í lógini um at tað skal vera so kostnaðarlítið sum tilber.

VIT halda ikki, at tað í dag verður oyðslað við peningi til barnaansingina. Vit vita, at samfelagsmenningin krevur av foreldrunum, at tey bæði arbeiða úti, og eisini hava foreldrini brúk fyri at vinna sær pening, nú so stórir partur av inntøkuni fer til skatt og nú tað er so dýrt at liva.

oddagrein

BØRNINI eru komandi ættarliðið, sum samfelagið skal byggja á. Tá samfelagið krevur av foreldrunum, at tey skulu arbeiða úti, so hevur samfelagið skyldu til at skapa umstøður fyri børnunum teirra. Hesa skyldu hevur samfelagið kent fyri ein part, hóast vit í dag síggja, at tørvurin á ansingarlássum er við at gerast størri og størri.

VIT skulu ikki hesaferð fara í detaljur í álitinum frá býráðnum. Tað skulu vit venda aftur til eina aðru ferð. Men vit mugu to á sanna, at tað er ein óhugnaligur framferðarháttur, sum okkara býráðspolitikarar brúka, tá talan er um børnini.

VIT Kunnu ikki góðtaka, at okkara politisku og umsitingarlugu myndugleikar gera uppskot og samtykkja álit, tá tey fólk, ið dagliga hava við hesi viðurskipti at gera, als ikki verða eftirspurd. Uppskotið hjá býráðsmeirlutanum er nevniliga merkt av, at hann als ikki hevur havt samband við Pedagogfelagið og limum te. Tað hevði annars verið náttúrligt, um so var, tá tað eru hesi fólk — pedagogarnir — sum í dagliga arbeiði sínum ansa børnunum.

HVAT ræðast okkara politikarar, tá teir ikki spyrja seg fyri hjá sakunnleikanum? Er tað óttin fyri, at saklig og vælumhugað sjónarmið saman við áralangum royndum skulu mana orð og tankar teirra aftur í jørðina?

ONKUR vil halda, at tað nú er ov seint at stríðast fyri sínum sjónarmiðum, nú politikararnir hava samtykt álitið um »ótraditionella ansing«. Tað er ongantíð ov seint og tí er ikki at gevast, men heldur áhaldandi at koma fram við sakligum og tungtvgandi argumentum.

jamú

Sjálvt í »Fremskridts-partiet« ber ikki alt til!

Tað er rættliga skakandi at síggja hvussu málagníð hjá fólkaflakkinum nýtir jøðarnar og Ísrael sum politiskt vápn móti øðrum. Hetta verður gjørt á ein hátt sum bert kann fatast sum ein ótespilig spekulátión í teirri virðing, sum kristin hava fyri jøðum sum »Guds útvalda fólk«.

Soeliðis er blaðið nú farið at skýra javnaðarfólk og javnaðarflokkar fyri at vera »jødahatarar«. Hetta er ikki smávegis skuldseting, tá vit vita, at bert fyri fáum árum síðan gjørdi jødahatur av við fleiri milliónir í okkara parti av heiminum. Eisini tá hugsað verður um, at ein tann óhugnaligasti persónur í okkara tíð, týski nasistaleiðarin Julius Streicher, sum »prógvaði« at jøðar vóru devlar í mannalíki, reypaði av at vera »jødahatari nr. 1«!

Eitt av prógvunum fyri jødahatari hjá javnaðarfólki er, at Anker Jørgensen hevur havt fund við Yasser Arafat! Annars frættist í síðsta mánaða, at bretska uttanríkisráðharrin eisini skuldi hava fund við PLO. Alt hetta verður jú gjørt fyri at skunda undir eina samráðingarløysn í Miðeystri, men tað hevur láð fólkaflakksins ongan áhuga fyri at kunna sínum lesarum. Beint nú frættist at hesin fundur varð avlýstur, helst orsakað av trústi úr USA og Ísrael. Men tað broytir ikki tann veruleika, at tað var Thatcher sjálv, sum hevði fingið avtaluna um hendan fundin í lag, og avlýsingin verður mett sum

ein dyggur smейtur hjá henni.

Hvussu lágt tað ber til at riða í hesi spekulátión í jødunum søðu vit nú ein dagin, tá Anker Jørgensen sum jødahatari varð sammettur við hóðráps- og yvirgangsmenninar Idi Amin og Yasser Arafat. Hetta er nú ein grovheit uttan líka móti einum tí fremsta politikarunum í danska ríkinum, og niðurstaðan er sjálvsagt tann, at javnaðarmenn í Føroyum eru eisini jødahatarar.

Ein slik skuldseting sigur í og fyri seg alt um ein flokk, sum letur hetta um seg ganga, men tað sigur enn meira, tá vit vita, at Danmark í 1973 varð álvarsliga hótt av einum arabiskum eljuboykotti tí júst hesin sami Anker sum forsætisráðharri hevði tikið eina sera mannliga stóðu fyri Ísrael mótevís arabiskum grannalondunum og PLO!

Men í fólkaflakkinum ber alt til. Tað hava vit vitað leingi og eisini alment váttað.

Danski framburðsflokkurin verður vanligar roknaður sum eitt útskot í donskum politikki, sum eingin heiðurligur flokkur vil hava við at gera. Men sjálvt í hesum flokki ber ikki alt til. Fyri nokrum árum síðan fekk ein Riemann, djórælækni, næstflestar atkvøður til eitt EF-tingval, eftir at hesin hevði fort seg fram sum rasistur, sum vanvirði ein part av sínum medborgarum. Flokkurin kundi uttan iva til komandi val

fingið nakrar »biligar« atkvøður við einum slikum politikki. Men so frægur var flokkurin hjá Glistrup, at her setti hann markið, og Riemann varð útiðstýrt frá víðari politiskum virkseminum í flokkinum, aftaná at hann helt áfram við at seta fram somu sjónarmið.

Í dag verður nógv tosað um rasismu í Danmark, og Framburðsflokkurin verður skuldsettur fyri at bera uppundir hesi vanvirðing av fólkum. Men flokkurin hevur aftur vist, at hann kann taka eina stóðu, og at ikki alt ber til. Flokkurin hevði landsfund í farna mánaða, og tá vórðu tveir landsfundarluttakarar útiðstýrt, tí teir høvdu vanvirðið fremmandaarbeidarnar og flóttafólk. Og arbeitt verður nú við at koyra teir úr flokkinum.

Sum vit síggja, ber ikki alt til í danska framburðsflokkinum!

Fyrr í hesi öldini var eisini ein flokkur, sum gav friar ræsur til teir, sum prædikaðu hatir og vanvirðing av einum parti av sínum medborgarum. Tað visti seg, at hesar kreftir skjótt yvirtóku alt valdið á hesum flokki og skúgvu allar allar tær »penur« kreftirnar til viks, sum eisini lótu seg skúgva til viks.

Men úrslitið av hesum eftirlæti gjørdist eisini so ræðuligt, at tað skuldi verið øll møgulig orsök til ikki at endurtikið ta søguna...

ó.

Niðurteljingin byrjað

Í samgongusamráðingunum varð fastlægt ein bergholsætlan, ið fremjast skuldi í hesum skeiðinum. Har varð avgjørt, nær hesar ymiskar bergholsgerðir skulu byrja; teirra millum var bergholið millum Lopra og Sumba, har semja var um at byrja fyri árslok 1985. Men eftir tí, ið fram er komið um ætlaðu bergholsgerð, var ætlanin at útseta nevndu arbeiði til komandi summer, sambært Landsverkfrøðingsstovninum.

Hesa seinkan kunnu landsstýrissamgongan og udiritaði á ongan hátt góðtaka. Eftir samskiptingar við Landsstýrið um áðurnevnda bergholsarbeiði

tykist úrslitið at vera, at byrjað verður í næstu framtíð.

Í øllum førum: havi eg fingið vátan fyri, at byrjað verður fyri árslok 1985. Tað verður ikki løtu-

verk at bora henda langa tein úr Lopra til Sumbiar, so tað er umráðandi, at byrjað verður nú.

Henrik Old

TRAPPUR

Vit gera øli sløg av innandura trappum skjótt og væl. Biðið um tilboð.

P/F SNIKKARAVERKID í Grønlandi
J. Patu: Sniðgøta, tlf. 14777, Tórshavn